

KONTROLDARBS EKONOMIKĀ 12.KL.

Iekšzemes kopprodukts. Kopējais pieprasījums, kopējais piedāvājums.
Nestabilitāte. Ekonomikas izaugsme un attīstība. I variants

Vārds, uzvārds, klase

I Tests. Apvelc pareizās atbildes! Katram jautājumam ir tikai viena pareiza atbilde. (5 punkti)

- Kad var uzskatīt, ka ekonomikā ir lejupslīde?
 - Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājies nominālais IKP.
 - Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni ir samazinājies reālais IKP.
 - Divus ceturkšņus pēc kārtas ir samazinājies reālais IKP.
 - Divus ceturkšņus pēc kārtas ir samazinājies nominālais IKP.
- Kurā variantā var droši apgalvot, ka valstī ir ekonomiskā izaugsme?
 - Valstī A par 4% pieauga nominālais IKP un IKP cenu līmenis pieauga par 6%.
 - Valstī B par 4% pieauga reālais IKP uz vienu iedzīvotāju un inflācija bija 5%.
 - Valstī C par 4% pieauga nominālais IKP uz vienu iedzīvotāju.
 - Valstī D par 4% pieauga gan nominālais IKP, gan IKP cenu indekss.
- Kurā ekonomiskās aktivitātes cikla fāzē patlaban ir Latvijas ekonomika?
 - Augšupejas.
 - Lejupslīdes.
 - Virсотnes.
 - Iedobuma.
- Ja makroekonomiskais līdzsvars veidojas kopējā piedāvājuma liknes horizontālā segmenta (pēc Dž. M. Keinsa) sākumā:
 - Var palielināt reālo IKP bez būtiskas inflācijas.
 - Nevar palielināt reālo IKP, bet nebūs arī inflācijas.
 - Var palielināt reālo IKP, bet noteikti ekonomikā būs inflācija.
 - Reālo IKP būtiski palielināt nevar, bet ekonomikā būs strauja inflācija.
- Kurā ekonomikas aktivitātes cikla fāzē ir ekonomika, ja makroekonomiskais līdzsvars veidojas klasiskajā (vertikālajā) segmentā?
 - Kāpuma (sākumā).
 - Lejupslīdes.
 - Virсотnes (tuvu virсотnei).
 - Iedobuma.

II (8 punkti) Izlasi dotos jēdzienus! (1. – reālais IKP; 2. – nominālais IKP; 3. – potenciālais IKP; 4. – reālais IKP uz vienu iedzīvotāju (PPP, eiro); 5. – kopējais pieprasījums; 6. – kopējais piedāvājums; 7. – ekonomikas izaugsme; 8. – ekonomikas attīstība.)

Tev ir jāpastāsta par Latvijas ekonomiku ārvalstu skolēniem. Iekavās ieraksti jēdziena kārtas numuru, kādu lietosi, lai pastāstītu par:

- (...) mūsu ekonomikas spēju būt tādai, kā to prasa "laika gars";
- (...) maksimālo produkcijas daudzumu, ko spējam saražot, ja ir pilnīga nodarbinātība;
- (...) naudas summu, kādu ekonomikas dalībnieki, spēj izdot par mūsu produkciju;
- (...) to, ka ražošana 2000.–2007. gadā strauji palielinājās;
- (...) šajā gadā saražoto galapreču un pakalpojumu daudzumu naudas izteiksmē;
- (...) kā ir mainījies saražoto galapreču un pakalpojumu daudzums pēdējos piecos gados;
- (...) naudas summu, par kādu mūsu ražotāji spēj saražot preces par pašreizējām cenām;
- (...) Latvijas iedzīvotāju atšķirīgo dzīves līmeni.

III (5 punkti) Nosaki, kā katrs faktors ietekmēs (\uparrow , \downarrow , =) kopējo pieprasījumu (AD).

- Cenu līmenis paaugstinās (valstī ir inflācija).
- Procentu likmes pazeminās.
- Būtiski pieaug valdības izdevumi.
- Lats kļūst lētāks attiecībā pret citām valūtām.
- Bankas izsniedz daudz riskantu kredītu.

IV Uzraksti, vai apgalvojums ir patiess (P) vai aplams (A). (5 punkti)

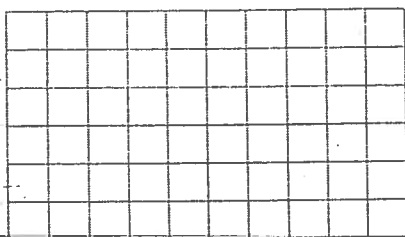
- (...) Reālo IKP var aprēķināt, ja nominālo IKP dala ar IKP cenu indeksu.
- (...) Latvijas reālais IKP 2000. gadā bija lielāks par 1990. gada reālo IKP.
- (...) Tiro IKP iegūst, ja no nomināla IKP atskaita amortizāciju.
- (...) Nacionālajā kopienākumā ieskaita arī mūsu iedzīvotāju nopelnīto Īrijā.
- (...) Latvijā no 2000. līdz 2007. gadam bija strauja ekonomikas izaugsme.

V (10 punkti) Par valsts A ekonomiku ir šādi makroekonomiskie rādītāji.

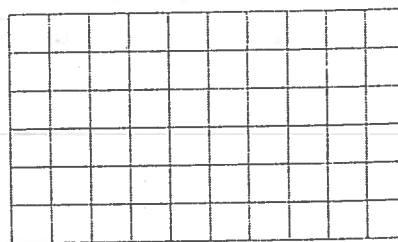
Potenciālais IKP – 600 miljardi USD; faktiski saražotais reālais IKP – 620 miljardi USD; inflācijas temps – 8%; bezdarba līmenis – 3%; budžeta deficīts – 2% no IKP.

a) Grafiski attēlo situāciju ekonomikā ar LAS (potenciālais IKP), AS un AD līknēm!

Situācija ekonomikā

Ekonomiskās aktivitātes cikls

- b) Uzzīmē ekonomiskās aktivitātes ciklu un atzīmē tā fāzes! Ar punktu B apzīmē, kurā cikla fāzē patlaban ir valsts A ekonomika!
- c) Aprēķini ekonomiskās izaugsmes tempu, ja nākamajā gadā reālais IKP palielinājās līdz 636 miljardiem USD!
- d) Uzraksti četras raksturīgas iezīmes ekonomikā, ja tā atrodas augšupejas fāzē!

VI Nosaki, kuri pasākumi palielina (\uparrow) IKP, kuri samazina (\downarrow), kuri neizmaina ($=$) IKP. (5 punkti)

“Rūjienas saldējums” saražo trīs miljonus saldējumu (...). Pensionāriem indeksē pensijas (...). Veikalā “Artavs” pircēji nopērk poļu ābolus (...) Veikalā “Artavs” pārdevēja pārdod poļu ābolus (...). Uldis nopērk AS “Grindeks” akcijas (...).

VII (5 punkti) Zināms, ka valdības izdevumi ir 3000 miljoni latu; darba samaksa – 4000 miljoni latu; amortizācija – 200 miljoni latu; tīrās investīcijas – 400 miljoni latu; neto eksports – 1200 miljoni latu; mājsaimniecību galapatēriņa izdevumi – 3500 miljoni latu, imports – 800 miljoni latu.

Uzraksti IKP aprēķināšanas formulu (pēc izdevumu metodes) un aprēķini to!

IKP =

Aprēķini kopējās investīcijas! I_k =

Aprēķini eksportu! Eksports =

Pamato, kāpēc varētu palielināties reālais IKP!.....

.....

Vērtējums.

Maksimālais punktu skaits – 43. Iegūti punkti, balles.

iegūti punkti	0–8	9–14	15–19	20–23	24–28	29–32	33–35	36–38	39–40	41–43
Vērtējums	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

PAŠVĒRTĒJUMS.....